

Elinvoiman toimialan tuottavuuden ja talouden tasapaino-ohjelman suunnitelma

Livskraftssektorns plan för produktivitets- och balanseringsprogram

Elinvoiman toimiala – Sektorn för livskraft

Elinvoimalautakunta 19.3.2024

Livkraftsnämnden 19.3.2024

Elinvoiman toimiala

Toimintatulot

Elinvoiman toimialan toimintatuotot muodostuvat pääasiassa hankerahasta, korvauksista kunnista ja kuntayhteisöiltä sekä muista myyntisuoritteiden tuotoista.

Vuoden 2024 talousarvion laatimisen yhteydessä olemme käyneet läpi myyntisuoritteiden mahdollisia korotustarpeita, ja nämä korotukset on jo sisällytetty vuoden 2024 talousarvioon. On kuitenkin huomioitava, että myyntitulojen lisääminen on lyhyellä aikavälillä rajallista.

Hankerahojen lisääminen vaatii aina kaupungilta aluksi panostuksen. Vuosille 2024-2025 kaupungille on myönnetty 310 000 euron avustuksen SKAPA-hankkeelle, joka ei ole vielä huomioitu kaupungin vuoden 2024 talousarviossa.

Pieniä tuottolisäyksiä voidaan saavuttaa esimerkiksi laskutuslisän käyttöönotolla, samalla kannustetaan digitaalisten palveluiden käyttöön. Lisäksi materiaalikustannusten ja muun laskutuksen tarkastelu voi nostaa toimialan tuottoja. On arvioitu, että tuottoarvion korotus vuosille 2025-2027 voi olla noin 50 000 euroa vuosittain.

Toimintamenot

Elinvoiman toimialan toimintamenot on tarkasteltu huolellisesti lakisääteisyuden näkökulmasta. Elinvoiman talouden sopeuttaminen on olennainen askel kaupungin kyvyssä sopeutua muuttuviin olosuhteisiin ja ennakoita tulevia haasteita. Tämä sopeuttamisohjelma osoittaa toimialan sitoutumisen siihen, että elinvoiman toiminta ei suunnitelmavuosina laajene ilman lakisääteisiä perusteita.

Kaupungille merkittävä TE 2025 -uudistus tulee sisältymään elinvoiman talousarvioon uutena toimintona ja erillisenä taseyksikkönä. Uudistuksen lakisääteisyys asettaa meille rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa kustannuksiin suoraan. Kuitenkin hyvällä suunnittelulla voimme heti toiminnan alkuvaiheessa vaikuttaa toiminnan tuottavuuteen ja taloudellisuuteen merkittävästi. Esimerkiksi huolellisesti suunnitelluilla hankinnoilla voimme saavuttaa merkittäviä säästöjä ja optimoida kustannusrakennetta.

Ei-lakisääteisten palveluiden toiminnassa on arvioitu erilaisia säästökohteita. Monipuolisen säästökohteiden tarkastelun kautta olemme pyrkineet löytämään oikean tasapainon taloudellisen tehokkuuden, yhteisön hyvinvoinnin ja kaupungin elinvoiman välillä. On kuitenkin todettava, että tehdyt säästötoimenpiteet voivat vaikuttaa suoraan sekä kaupungin että sen asukkaiden eri osa-alueisiin ja paikalliseen yhteisöön.

Kaupunki myöntää vuosittain avustuksia noin 2 miljoonan euron edestä yhteisöille ja yksityisille toimijoille. Avustusten kriittinen tarkastelu taloudellisen kestävyuden, yhdenvertaisuuden sekä kaupungin strategisten tavoitteiden näkökulmasta on noussut esiin tässä sopeuttamisohjelmassa. Suunniteltujen toimenpiteiden joukossa on ehdotettu noin 100 000 euron leikkausta avustuksiin vuositasolla.

Vapaa-aikapalveluiden alueella esitetään lisäksi useita suoria sopeuttamistoimenpiteitä, kuten kirjaston kalustemäärärahojen karsimista, uusien näyttelyiden tuottamisen lopettamista kulttuurin virtuaalisessa museossa vuonna 2025 sekä vuokratulujen tarkastelua. Jatkuvan oppimisen palvelualueella esitetään sopeuttamistoimenpiteenä palvelutarjonnan karsimista.

Uutena toimialana käymme edelleen läpi toimintojamme ja palveluverkkoamme, tarkoituksena löytää lisää mahdollisuuksia sopeutua. Sekä jatkuvan oppimisen palvelualueelle että vapaa-aika palvelut palvelualueelle esitetään laaja-alainen, kohdistamaton sopeuttamistavoite vuosille 2025-2027. Sopeuttamistavoite on vuositasolla 100-150 000 euroa.

Toimialan yksityiskohtaisemmat sopeuttamistoimenpiteet on lueteltu tarkemmin raportin loppuosassa

Muita sopeuttamiskohteita on tarkasteltu erityisesti tuottavuuden näkökulmasta sekä pitkän aikavälin tehokkuuden edistämiseksi:

Toimitilojen läpikäynti:

Elinvoiman tilojen monipuolisempi käyttö voi lisätä tuottavuutta merkittävästi. Esimerkiksi liikuntatilojen muutoksilla voimme optimoida toimintaa ja lisätä tulovirtoja.

Uusien ratkaisujen käyttöönotto:

Uudet teknologiaratkaisut, kuten Timmi varausjärjestelmä, voivat parantaa tilojen käyttöastetta ja välttää tilojen alikäyttöä. Tämän lisäksi on perusteltua arvioida, voidaanko tällaisia teknisiä ratkaisuja laajentaa toimialalla, ja kartoittaa mahdollisia säästöjä lisenssien ja ohjelmien vajaakäytön kautta.

Energiatehokkuus:

Liikunnassa jo käyttöön otettu energiaa talteenottolaitteisto mahdollistaa noin 40 000 euron säästön vuositasolla. Tämä säästö toteutuu jo vuonna 2024.

Hankintojen kehittäminen:

Hankintojen suunnittelun ja kehittämisen avulla voimme saavuttaa säästöjä tulevina vuosina.

Näiden sopeuttamistoimien avulla mahdollistamme resurssien tehokkaamman käytön, prosessien virtaviivaistamisen ja organisaation suorituskyvyn parantamisen pitkällä aikavälillä.

Lyhyt analyysi henkilöstökyselyn vastauksista toimialaa koskien

Henkilöstökyselyssä on ehdotettu, että Porvoon valot -tapahtumat järjestetään pienempimuotoisena ja halvempaan. Mieluummin lauantaina ja sunnuntaina kuin perjantaina ja lauantaina.

Matkailu- ja tapahtumapalvelun työn tavoitteena on houkutellessa Porvooseen vierailijoita, edistää Porvoon vetovoimaa matkailukohteena ja kehittää kiinnostavia tapahtumakonsepteja tuottaen niitä itse sekä kumppanuuksien kautta. Tapahtumat lisäävät kaupungin tunnettuutta ja vetovoimaa. Asukkaiden ja vierailijoiden tapahtumakokemukset leviävät sosiaalisen ja ns. perinteisen media kautta, mikä vaikuttaa positiivisesti niin veto- kuin pitovoimaan. Tapahtumat tarjoavat foorumin kohtaamisille ja yhteenkuuluvuuden tunteen vahvistamiselle. Tapahtumat voivat sisältää paikallisia perinteitä, taidetta, musiikkia ja ruokaa, mikä rikastuttaa kaupungin kulttuurista tarjontaa. Porvoon kaupungin organisaatiossa elinvoiman toimialalla tuotetaan paljon tapahtumia esimerkiksi kirjastossa, kulttuuripalveluissa, nuorisopalveluissa ja musiikkiopistossa. Matkailu- ja tapahtumapalvelut tuottavat kaupunkitapahtumia ja solmivat kumppanuuksia, jotka täydentävät kaupungin monipuolista tapahtumatarjontaa. Vuoden 2024 talousarviossa matkailu- ja tapahtumapalvelujen nettokulut per asukas olivat 27 € / asukas.

Porvoon Valot tapahtuman budjetti on noin 100 000 €. Tapahtuman yhtenä tärkeimmistä tavoitteista on luoda positiivisia vaikutuksia paikallistalouteen. Tänä vuonna tapahtuman yhteydessä kerättiin kävijäpalautetta. Palautteissa kävi ilmi, että Porvoon Valot on kokonaisuudessaan odotettu ja arvostettu tapahtuma. Tapahtumalla on saavutettu merkittävää kiinnostavuutta, brändinäkyvyyttä, runsaasti mediahuomioita ja vuosittain noin 20 000 kävijää. Kyselyn ja Telia Crowd Insight datan perusteella on arvioitu, että tapahtumaan käytetty 100 000 euroa on palautunut paikallistaloudellisina vaikutuksina alueelle moninkertaisesti.

Mikäli tapahtumapäivät muutettaisiin lauantai-sunnuntai ajankohtaan, kuten ehdotuksessa todetaan, nostaisi se tapahtuman kuluja sunnuntaiyöstä johtuen. Koronan aikana tapahtuma järjestettiin perjantaista sunnuntaihin, mutta sunnuntai osoittautui hiljaisemmaksi päiväksi kävijämäärien osalta. Mikäli tapahtuman budjettia karsitaan muuttuu tapahtuma luonne kaupunkitapahtumasta pienimuotoisemmaksi tapahtumaksi, jonka myötä myös kävijämäärä supistuu. Matkailu- ja tapahtumapalvelujen työlle asetettujen tavoitteiden valossa yksittäisen tapahtuman budjettia ei kannata leikata.

Henkilöstökyselyssä on myös annettu ehdotus, joka koskee elinvoiman toimialaa, konsernipalveluita ja näinollen myös koko kaupunkia. Ehdotuksessa esitetään, että markkinointia tulisi yhdistää samaan yksikköön, kuten toimittiin ennen organisaatiouudistusta. Katsomme että nykyisen organisaation synergiahyötyjen tunnistaminen ja osittainen uudelleenarviointi voivat tarjota merkittävän mahdollisuuden parantaa toiminnan tuottavuutta, koko kaupungin tasolla.

Toimintojen siirtäminen eri toimialojen välillä edellyttää neuvotteluja toimialojen kesken, jonka jälkeen voidaan tarvittaessa tehdä päätökset organisaation muuttamisesta. Neuvotteluissa kuullaan henkilökuntaa ja arvioidaan mahdolliset säästöt. Neuvottelut käynnistetään nopealla aikataululla.

Sektorn för livskraft

Verksamhetsintäkter

Livskraftssektorns verksamhetsintäkter består i huvudsak av projektfinansiering, ersättningar från kommuner och sammanslutningar samt övriga intäkter från försäljning.

I samband med beredningen av budgeten för 2024 har vi sett över det eventuella behovet av att öka försäljningsintäkterna och dessa ökning har redan inkluderats i budgeten för 2024. Det bör dock noteras att ökningen av försäljningsintäkter är begränsat på kort sikt.

En ökning av projektfinansieringen kräver alltid först en insats av staden. För åren 2024–2025 har staden beviljats ett understöd på 310 000 euro för SKAPA-projektet, som ännu inte har beaktats i stadens budget för 2024.

Små intäktsökningar kan uppnås till exempel genom att införa ett faktureringsstillägg och samtidigt uppmuntra användningen av digitala tjänster. Att dessutom titta på materialkostnader och annan fakturering kan öka sektorns intäkter. Avkastningsprognosen för åren 2025–2027 beräknas kunna höjas med cirka 50 000 euro på årsnivå.

Verksamhetsutgifter

Livskraftssektorns verksamhetsutgifter har granskats noggrant ur ett lagstadgat perspektiv. Anpassningen av livskraftssektorns ekonomi är ett viktigt steg i stadens förmåga att anpassa sig till föränderliga förhållanden och förutse framtida utmaningar. Genom denna plan för anpassningsprogram förbinder sig sektorn att inte utvidga verksamheten under planperioden, utan lagstadgade grunder.

AN2025-reformen, som är viktig för staden, inkluderas i livskraftsbudgeten som en ny funktion och en separat balansenhet fr.o.m år 2025. Reformens lagstadgade karaktär ger oss begränsade möjligheter att direkt påverka kostnaderna. Med god planering kan vi dock ha en betydande inverkan på verksamhetens produktivitet och ekonomi redan från början. Med noggrant planerade upphandlingar kan vi till exempel uppnå betydande besparingar och optimera kostnadsstrukturen.

Olika sparobjekt har utvärderats i verksamheten, för icke-lagstadgade tjänster. Genom en mångsidig genomgång av sparmålen har vi strävat efter att hitta en rätt balans mellan ekonomisk effektivitet, samhällets välbefinnande och stadens livskraft. Det bör dock konstateras att de åtstramningsåtgärder som nu föreslås att vidtas kan ha en direkt inverkan på olika aspekter av staden och dess invånare och på lokalsamhället.

Staden beviljar årligen cirka 2 miljoner euro i bidrag till sammanslutningar och privata aktörer. I anpassningsprogrammet har det gjorts en kritisk granskning av bidragen med tanke på den ekonomiska hållbarheten, jämlikheten och stadens strategiska mål. Bland de planerade åtgärderna har en nedskärning på ca 100 000 euro i bidragen på årsnivå förts fram.

Inom fritidstjänsterna föreslås också flera direkta anpassningsåtgärder, såsom nedskärningar i bibliotekets möbelanslag, minska serviceutbudet, upphöra produktionen av nya utställningar på Virtuella kulturmuseet 2025 och en översyn av hyreskostnaderna. Inom serviceområdet Kontinuerligt lärande föreslås att serviceutbudet minskas som en anpassningsåtgärd.

Som en ny sektor ser vi fortfarande över vår verksamhet och vårt servicenätverk i syfte att hitta fler möjligheter för ekonomisk anpassning. Ett brett och ospecificerat anpassningsmål för åren 2025–2027 föreslås för serviceområdet för kontinuerligt lärande och serviceområdet för fritidstjänster. Anpassningsmålet är 100–150 000 euro per år.

En mer detaljerad förteckning över anpassningsåtgärderna finns i slutet av denna plan.

Andra anpassningsmål har granskats särskilt med tanke på produktiviteten och för att främja effektiviteten på lång sikt:

Genomgång av lokaler och utrymmen:

En mångsidigare användning av utrymmen kan öka produktiviteten avsevärt. Genom att till exempel se över idrottens utrymmen kan vi optimera verksamheten och öka intäktsströmmarna.

Implementering av nya lösningar:

Med hjälp av nya tekniska lösningar, såsom tidsbokningsystemet Timmi, kan man förbättra lokalernas användningsgrad. Dessutom är det motiverat att bedöma om dylika tekniska lösningar kan utnyttjas också i andra enheter inom sektorn samt att identifiera potentiella besparingar genom underutnyttjande av licenser och programvara.

Energieffektivitet:

Inom idrotten har det tagits i bruk energiåtervinningsanordningar som möjliggör årliga besparingar på cirka 40 000 euro. Dessa besparingar kommer att realiseras redan 2024.

Utveckling av upphandlingar:

Genom planering och utveckling av upphandlingar kan vi uppnå besparingar under de kommande åren.

Genom dessa anpassningsåtgärder möjliggör vi en effektivare resursanvändning, effektiviserar processer och förbättrar organisationens prestanda på lång sikt.

En kort analys av svaren från personalenkäten

I personalenkäten har det föreslagits att Borgås ljusfestival ska ordnas i mindre skala och till ett förmånligare pris. Lördag och söndag snarare än fredag och lördag.

Syftet med turism- och evenemangstjänsten är att locka besökare till Borgå, marknadsföra Borgå som ett attraktivt turistmål och utveckla intressanta evenemangskoncept genom att producera dem själva och genom partnerskap. Evenemangen ökar medvetenheten om staden och ökar stadens attraktionskraft. Invånarnas och besökarnas evenemangsupplevelser sprids genom sociala och genom traditionella medier, vilket har en positiv effekt på både dragkraft och greppkraft. Evenemangen är ett forum för möten och för att stärka känslan av samhörighet. Evenemangen kan innehålla lokala traditioner, konst, musik och mat, vilket berikar stadens kulturutbud. Borgå stads organisation producerar många evenemang inom livskraftssektorn, till exempel på bibliotek, kulturtjänster, ungdomstjänster och i musikinstitutet. Turism- och evenemangstjänsterna producerar stadens evenemang och bildar partnerskap som kompletterar stadens mångsidiga evenemangsutbud. I budgeten för 2024 var nettokostnaderna för turism- och evenemangstjänster per invånare 27 euro per invånare.

Budgeten för Borgå ljusfestival är cirka 100 000 €. Ett av huvudmålen med evenemanget är att skapa en positiv inverkan på den lokala ekonomin. I år samlade man in respons från besökarna i samband med evenemanget. Responsen visade att Borgå ljusfestival är ett väntat och uppskattat evenemang överlag. Evenemanget har rönt ett stort intresse, synlighet för konceptet, fått mycket uppmärksamhet i media och cirka 20 000 besökare årligen. Baserat på undersökningen och data från Telia Crowd Insight har man uppskattat att de 100 000 euro som spenderats på evenemanget har gett mångdubbelt avkastning i form av lokala ekonomiska effekter på området.

Om evenemangsdatumet ändrades till lördag-söndag, som det står i förslaget, skulle det öka kostnaderna för evenemanget på grund av söndagsarbetet. Under coronapandemin ordnades evenemanget från fredag till söndag, men söndagen visade sig vara en lugnare dag sett till antalet besökare. Om evenemangets budget minskar, ändras evenemangets karaktär från ett stadsevenemang till ett mindre evenemang, vilket också minskar antalet besökare. Med tanke på de mål som ställts upp för turism- och evenemangstjänsternas verksamhet lönar det sig inte att skära ner på budgeten för ett enskilt evenemang.

Personalenkäten innehåller också ett förslag som gäller livskraftssektorn, koncerttjänster och därmed också hela stadsorganisationen. I förslaget föreslås att marknadsföringen slås samman till en enhet, på samma sätt som före organisationsreformen. Vi tror att en identifiering och delvis omvärdering av synergier inom den nuvarande organisationen kan ge en betydande möjlighet att förbättra den operativa produktiviteten för hela stadsorganisationen.

För att kunna flytta verksamheter från en sektor till en annan krävs förhandlingar mellan sektorerna. Därefter kan beslut fattas om att ändra organisationen om det behövs. Under dessa förhandlingar kommer personalen att bli hörd och en bedömning av möjliga besparingar att göras. Dessa förhandlingar kommer att inledas så snart som möjligt.